

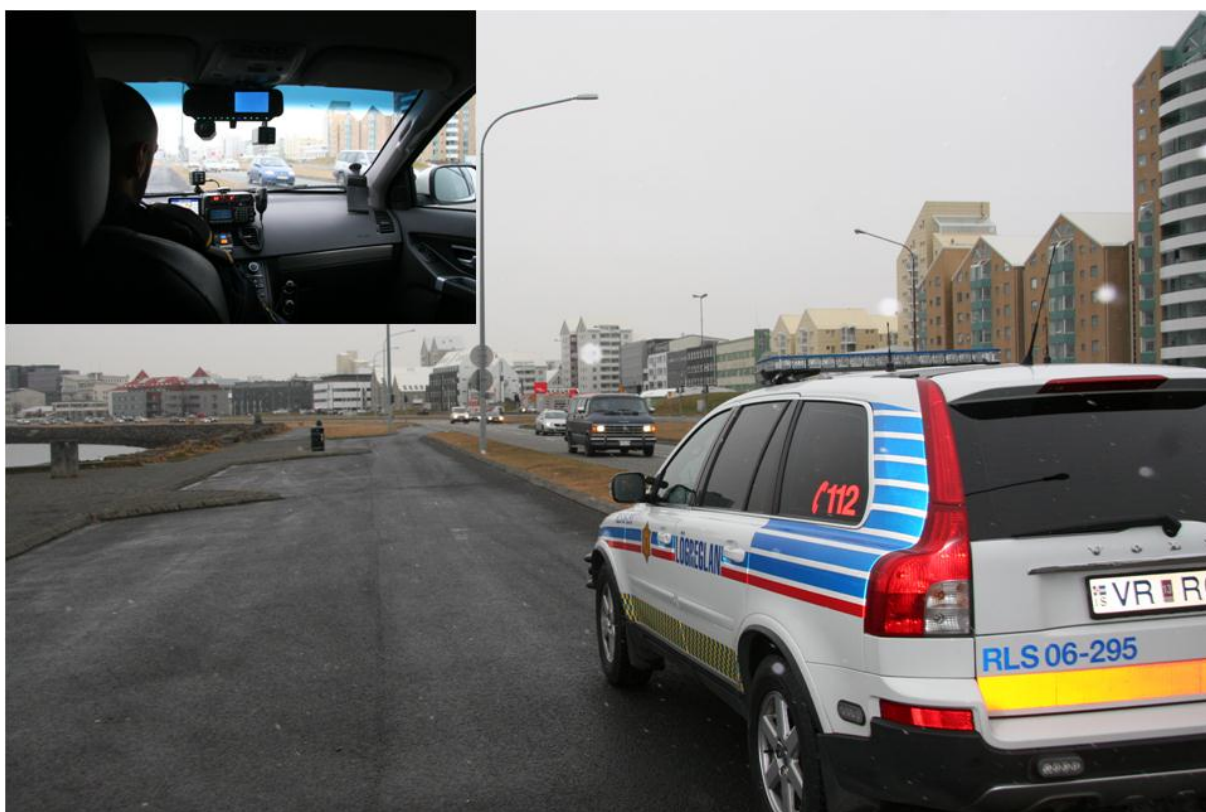

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

Stjórnsýslusvið ríkislögreglustjóra

Eftirlit með hraðakstri

Eftirlit framkvæmt í júní til ágúst 2011

Efnisyfirlit

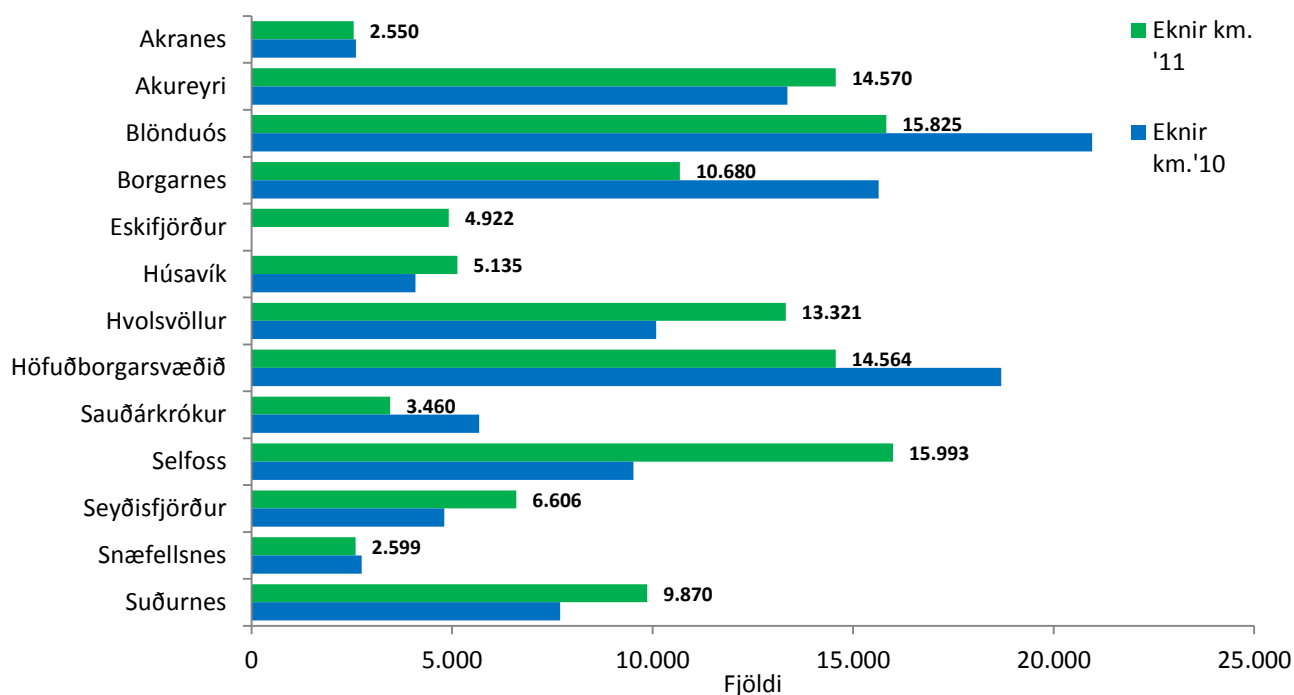
Niðurstöður úr hraðæftirliti - samantekt	2
Eknir kílómetrar og vinnustundir	2
Kostnaður	4
Fjöldi brota og meðalhraði	5
Niðurstöður úr hraðæftirliti greint eftir embættum	8
Akranes.....	8
Akureyri	9
Blönduós.....	10
Borgarnes	11
Húsavík	12
Hvolsvöllur.....	13
Höfuðborgarsvæðið	14
Sauðárkrókur	15
Selfoss	16
Seyðisfjörður.....	17
Snæfellsnes.....	18
Suðurnes.....	19

Niðurstöður úr hraðaeftirliti - samantekt

Sumarið 2011 var framkvæmt sérstakt hraðaeftirlit sem lögregluembætti landsins tóku þátt í en alls voru það 13 embætti sem framkvæmdu eftirlitið. Eftirlitið hófst í júní og stóð fram í ágúst. Á þessu tímabili voru vinnustundir vegna eftirlitsins 4.282 klukkustundir og eknir voru 120.095 km. Fjöldi hraðakstursbrota var 1.616 en heildarfjöldi brota var 2.104 en þar falla undir m.a. hraðakstursbrot, ökuskírteini var ekki meðferðis, viðkomandi hafði ekki ökuréttindi, ljósanotkun var ábótavant, bílbelti var ekki notað, viðkomandi ökumaður var ölvaður undir stýri, vítaverður akstur og réttindaleyfi. Samanburður milli ára 2010 og 2011 miðast við þrjá mánuði.

Eknir kílómetrar og vinnustundir

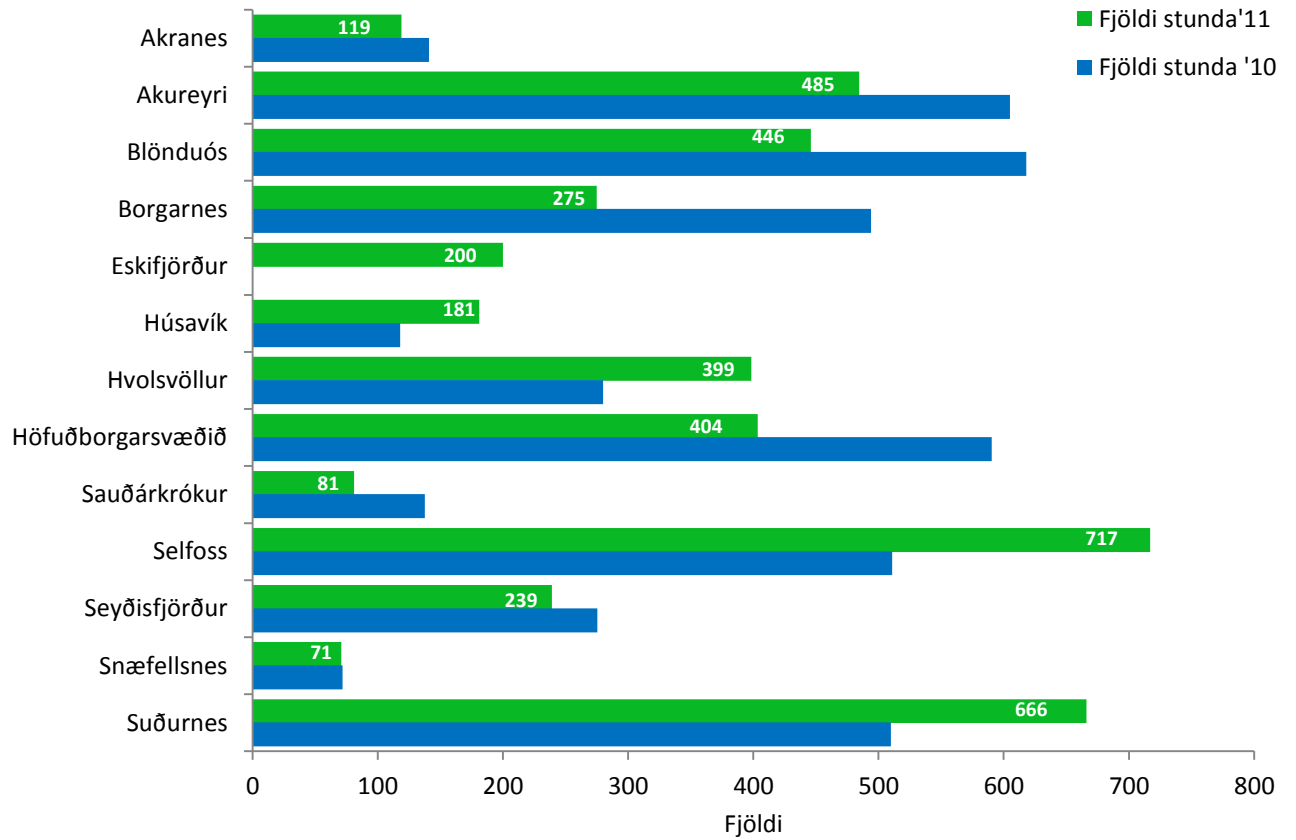
Lögreglan á Selfossi ók mest á meðan á eftirlitinu stóð eða 15.993 km. Þar á eftir var lögreglan á Blönduósi með 15.825 km akstur og lögreglan á Akureyri ók 14.570 km. Minnstur var aksturinn hjá embætti Akranes eða 2.550 km (mynd 1). Á árinu 2011 voru eknir 120.095 km en á árinu 2010 115.895 km, þetta jafngildir 3,6% aukningu í akstri milli ára. Þess ber þó að geta að árið 2010 voru aðeins 12 embætti sem tóku þátt í eftirlitinu samanborið við 13 árið 2011.

Mynd 1. Fjöldi ekinna kílómetra vegna hraðaeftirlits árin 2010 og 2011.

Í heildina var eftirlitinu sinnt í 4.282 klukkustundir. Lögreglan á Selfossi eyddi flestum vinnustundum í eftirlitið eða 717 en þar á eftir var það lögreglan á Suðurnesjum með 666 vinnustundir. Lögreglan á Snæfellsnesi eyddi minnstum tíma í eftirlitið eða 71 vinnustundum og lögreglan á Sauðárkróki 81 (mynd 2). Heildarfjöldi vinnustunda minnkaði um 1,6% frá árinu 2010¹ til ársins 2011.

¹ Athugið að árið 2010 voru aðeins 12 embætti sem sinntu eftirlitinu samanborið við 13 árið 2011.

Mynd 2. Fjöldi vinnustunda lögreglu vegna hraðæftirlits árin 2010 og 2011.

Kostnaður

Upplýsingar um kostnað hraðaeftirlitsins árið 2011 koma fram í töflu 1. Heildarkostnaður nam 31.191.117 kr. en kostnaður vegna aksturs og vinnu var misjafn eftir embættum. Hjá lögreglunni á höfuðborgarsvæðinu var hlutfall aksturs af heildarkostnaði hæstur eða tæp 55% og um 52% á Sauðárkróki. Mestur kostnaður vegna vinnu var hjá lögreglunni á Akranesi eða 72%.

Tafla. 1. Sundurliðun á kostnaði vegna hraðaeftirlits greint eftir embættum.

	Ekniir km	Kostnaður v/aksturs	Vinnustundir	Kostnaður v/vinnu	Reikningur samtals
Akranes	2.250	191.250	119	493.731	684.981
Akureyri	14.570	1.489.810	485	2.010.190	3.500.000
Blönduós	15.825	1.695.038	446	1.804.962	3.500.000
Borgarnes	10.680	1.489.761	275	1.510.236	2.999.997
Eskifjörður	4.922	369.150	200	805.400	1.174.550
Húsavík	5.135	640.879	181	659.121	1.300.000
Hvolsvöllur	13.321	1.556.850	399	1.612.730	3.169.580
Höfuðb.svæðið	14.564	2.014.676	404	1.674.122	3.688.798
Sauðárkrókur	3.460	370.220	81	336.069	706.289
Selfoss	15.993	1.199.475	717	2.899.676	4.099.151
Seyðisfjörður	6.606	705.109	239	991.611	1.696.720
Snæfellsnes	2.599	278.093	71	294.579	572.672
Suðurnes	9.870	1.335.145	666	2.763.234	4.098.379
Samtals	120.095	13.335.456	4.282	17.855.661	31.191.117

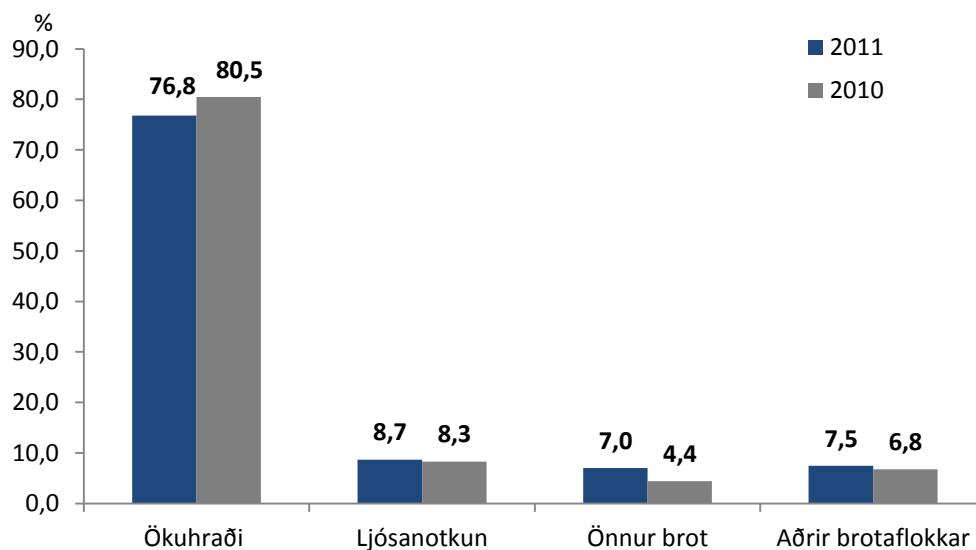
Fjöldi brota og meðalhraði

Í töflu 2 má sjá hlutfall hvers embættis af heildarfjölda brota í nokkrum brotaflokkum. Þar má sjá að hlutfallslega voru flest hraðakstursbrot skráð hjá lögreglunni á Blönduósi (17,5%) en næstflest hjá lögreglunni á höfuðborgarsvæðinu (14%). Af þeim tilvikum þar sem ökuskírteini var ekki meðferðis voru tæp 44% skráð hjá lögreglunni á höfuðborgarsvæðinu og flest tilvik um ábótavana ljósanotkun voru skráð hjá lögreglunni á Akureyri (90,2%). Enn fremur voru flest tilvik um ölvunarakstur einnig skráð hjá því embætti eða um 33%. Notkun bílbelta var helst ábótavant í umdæmi lögreglunnar á höfuðborgarsvæðinu (29,3%) og brot sem falla undir flokkinn „önnur brot“ eða um 41%, en þar undir falla m.a. brot er varða réttindaleyfi, vanrækslu á skoðun og svo framvegis.

Tafla. 2. Hlutfallsleg dreifing brota milli embætta í nokkrum brotaflokkum.

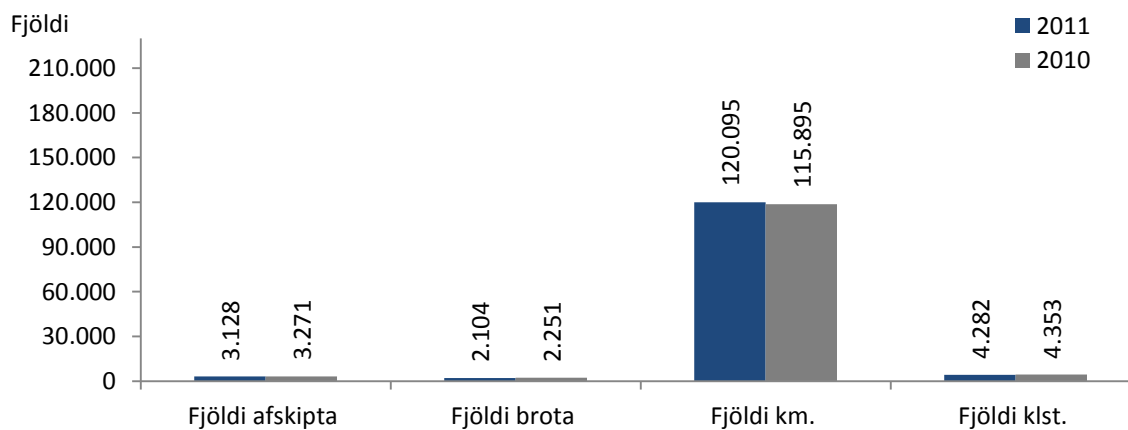
	Ökuhraði	Bílbelti ekki notuð	Ljósanotkun	Ölvun við akstur	Önnur brot	Ökuskírteini vantar
Akranes	1,6	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0
Akureyri	9,4	2,4	90,2	33,3	28,0	17,4
Blönduós	17,5	17,1	0,5	0,0	0,7	8,7
Borgarnes	4,5	0,0	0,0	25,0	6,8	2,2
Eskifjörður	6,3	0,0	0,0	0,0	1,3	4,3
Húsavík	3,7	4,8	0,5	8,3	0,0	0,0
Hvolsvöllur	12,4	19,5	0,5	0,0	0,0	17,4
Höfuðb.svæðið	14,0	29,3	7,1	8,3	41,3	43,5
Sauðárkrókur	4,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Selfoss	9,3	7,3	0,0	16,7	18,7	0,0
Seyðisfjörður	6,8	0,0	0,5	0,0	0,7	6,5
Snæfellsnes	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Suðurnes	6,6	19,5	0,0	8,3	1,3	0,0
Samtals %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Í hraðaeftirlitinu árið 2011 voru hraðakstursbrot tæp 77% allra brota. Brot vegna ljósanotkunar voru tæp 9% og brot sem falla undir önnur brot voru 7%. Samanlagt var hlutfall annara tegunda brotaflokka 7,5%. Á mynd 3 má sjá að hraðakstursbrotum fækkaði frá 2010 til 2011. Á árinu 2010 var hlutfall hraðakstursbrota um 80% en um 77% árið 2011. Hlutfall ljósanotkunar var svipað líkt og árið á undan en önnur brot og brot sem féllu undir „aðrir brotaflokkar“ voru hlutfallslega fleiri árið 2011 (mynd 3).

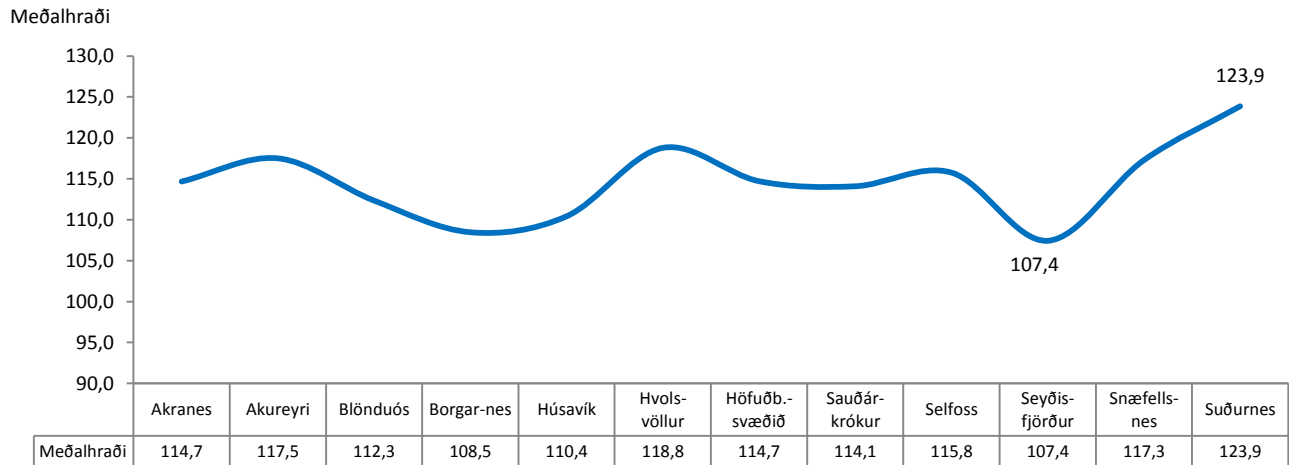
Mynd 3. Hlutfallsleg skipting brota af heildarfjölda árin 2010 og 2011.

Þegar horft er til samanburðar milli áráanna 2011 og 2010 má sjá að fjöldi afskipta hefur minnkað lítillega en árið 2011 var fjöldi afskipta 3.128 en árið á undan 3.271. Þá var lögreglan uppvís að færri brotum á árinu 2011 og fjöldi vinnustunda minnkaði. Akstur var meiri árið 2011 borið saman við árið á undan (mynd 4).

Mynd 4. Fjöldi afskipta, brota, ekinna kílómetra og vinnustunda í hraðæftirliti árin 2010 og 2011.

Meðalhraði ökumanna sem voru stöðvaðir í eftirlitinu 2011 var allt frá 107,4 km/klst. hjá lögreglunni á Seyðisfirði upp í 123,9 km/klst. hjá lögreglunni á Suðurnesjum. Er þá reiknaður út meðalhraði miðað við niðurstöðu hraðamælingar þá mánuði sem viðkomandi embætti sinnti eftirlitinu. Hér er miðað við hraðamælingar mánuðina júní, júlí og ágúst þar sem að hámarkshraði var 90 km/klst.

Mynd 5. Meðalhraði í hraðaeftirliti árið 2011 greindur eftir embættum.

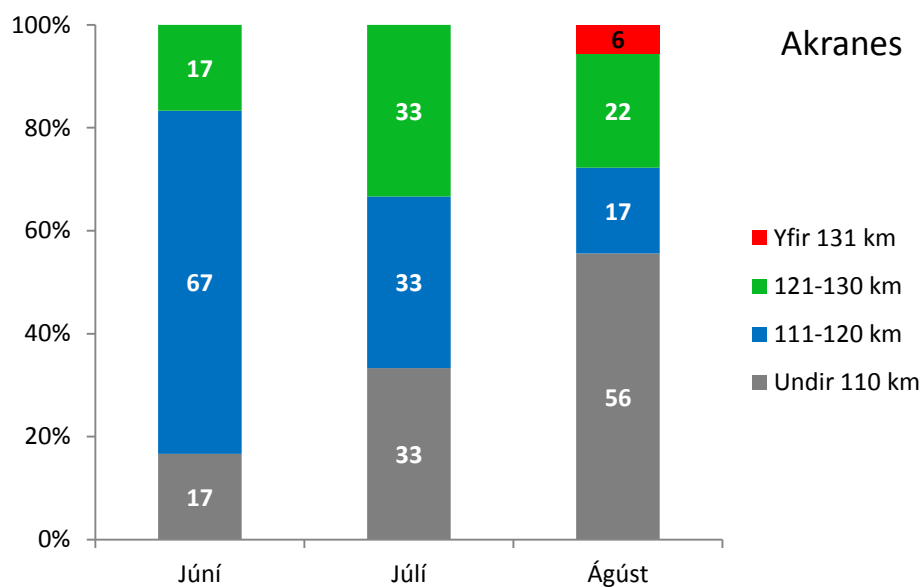
Niðurstöður úr hraðaefirliti greint eftir embættum

Hér að neðan eru birtar niðurstöður úr hraðaefirliti sem lögreglan sinnti sumarið 2011. Fjallað er sérstaklega um hvert embætti sem tók þátt og gerð skil á þeim hraða sem ökumenn voru teknir á þar sem hámarkshraði var 90 km/klst. Sá ökumaður sem var stöðvaður á mestum hraða var á ferð í gegnum umdæmi lögreglunnar á Suðurnesjum og var sá mældur á 170 km hraða.

Akranes

Hjá lögreglunni á Akranesi var eftirlitinu sinnt frá júní til ágúst. Alls varði lögreglan 119 klukkustundum í eftirlitið og að því komu 17 lögreglumenn. Skráð voru 27 hraðakstursbrot en heildarfjöldi brota var 29. Eknir voru 2.550 km. og nam kostnaðurinn við eftirlitið 684.981 kr. Kostnaður vegna aksturs voru 191.250 kr. eða um 27,9% af heildarkostnaði (tafla 1).

Flestir sem lögreglan á Akranesi stöðvaði voru á bilinu 90-110 km hraða. Í júní voru þeir 14% allra stöðvaðra, í júlí 33% og 56% í ágúst. Í júní voru 71% stöðvaðra á 111-120 km/klst. sem er hærra hlutfall en hina tvo mánuðina. Einn var tekinn á yfir 131km/klst. hraða þessa þrjá mánuði eftirlitsins eða á 136 km hraða.

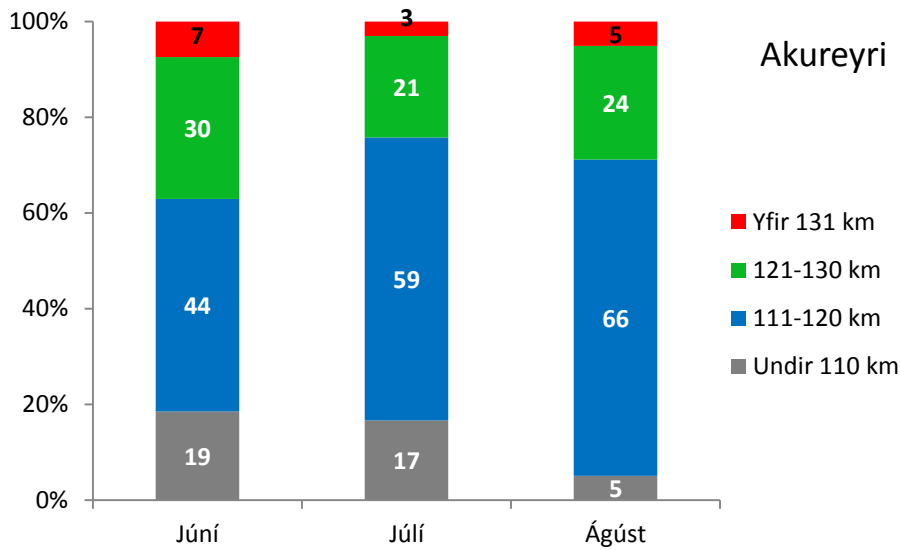

Mynd 6. Hlutfallsleg dreifing hraðakstursbrota greint eftir mældum hraða þar sem hámarkshraði var 90 km/klst.

Akureyri

Hjá lögreglunni á Akureyri var eftirlitinu sinnt frá júní til ágúst. Alls varði lögreglan 485 klukkustundum í eftirlitið og að því komu 282 lögreglumenn. Skráð voru 155 hraðakstursbrot en heildarfjöldi brota var 383. Eknir voru 14.570 km. og nam kostnaðurinn við eftirlitið 3.500.000 kr. Kostnaður vegna aksturs voru 1.489.810 kr. eða tæp 43% af heildarkostnaði (tafla 1).

Flestir ökumenn voru milli 111-120 km hraða eða rúmlega helmingur, í bæði júlí og ágúst. Hlutfall þeirra sem voru yfir 131 km hraða var mest í júní eða 7%, í júlí 3% og í ágúst 5%. Sá ökumaður sem var tekinn á mestum hraða af lögreglunni á Akureyri var tekinn á 164 km hraða í júní.

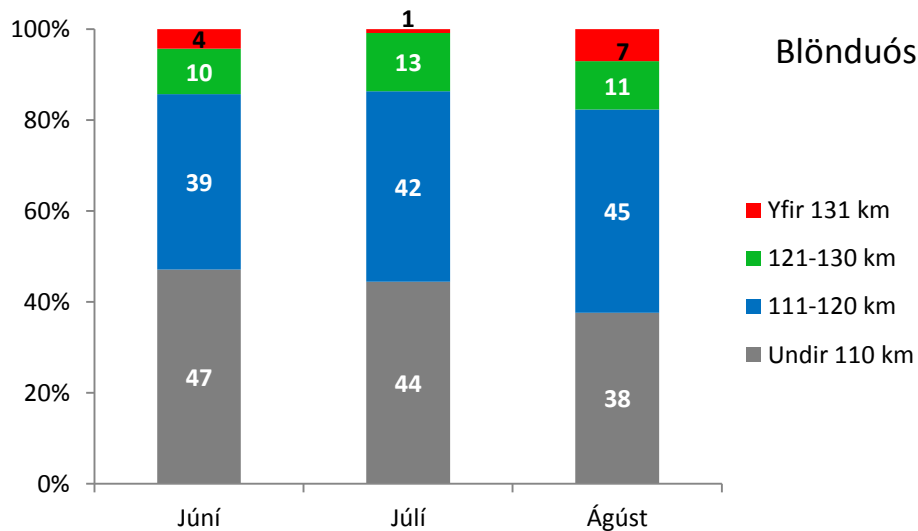

Mynd 7. Hlutfallsleg dreifing hraðakstursbrota greint eftir mældum hraða þar sem hámarkshraði var 90 km/klst.

Blönduós

Hjá lögreglunni á Blönduósi var eftirlitinu sinnt frá júní til ágúst. Alls varði lögreglan 446 klukkustundum í eftirlitið og að því komu 81 lögreglumenn. Skráð voru 287 hraðakstursbrot en heildarfjöldi brota var 303. Eknir voru 15.825 km. og nam kostnaðurinn við eftirlitið 3.500.000 kr. Kostnaður vegna aksturs voru 1.695.038 kr. eða um 48% af heildarkostnaði (tafla 1).

Í ágúst mánuði var hlutfall ökumanna sem stöðvaðir voru á yfir 131 km hraða 7% en í júní 4% (mynd 8). Í júní var tæplega helmingur ökumanna stöðvaður á 90-110 km hraða en í júlí og ágúst hafði þetta hlutfall lækkað. Hins vegar jókst hlutfall ökumanna sem keyrðu á 111-120 km/klst. Sá sem hraðast ók mældist á 162 km hraða í ágúst.

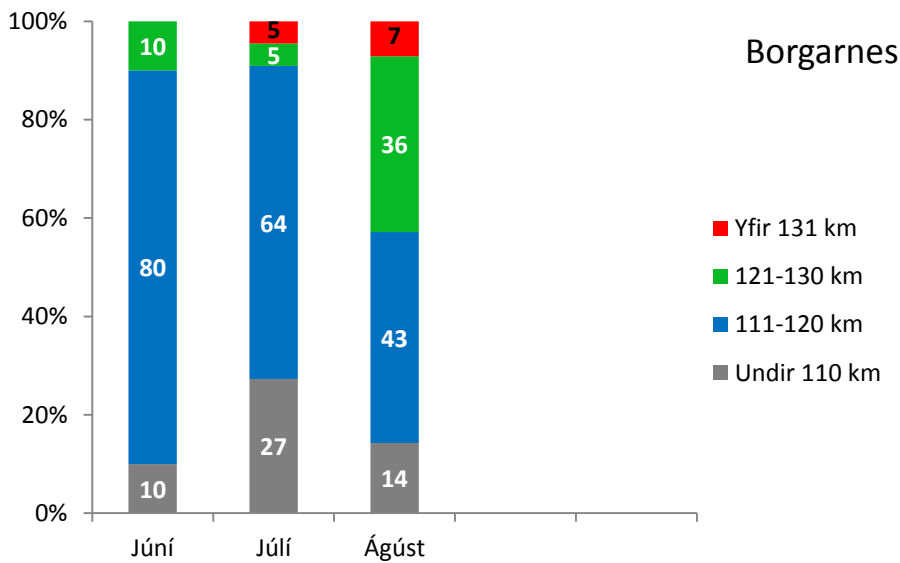

Mynd 8. Hlutfallsleg dreifing hraðakstursbrota greint eftir mældum hraða þar sem hámarkshraði var 90 km/klst.

Borgarnes

Hjá lögreglunni í Borgarnesi var eftirlitinu sinnt frá júní til ágúst. Alls varði lögreglan 275 klukkustundum í eftirlitið og að því komu 57 lögreglumenn. Skráð voru 73 hraðakstursbrot en heildarfjöldi brota var 93. Eknir voru 10.680 km. og nam kostnaðurinn við eftirlitið 2.999.997 kr. Kostnaður vegna aksturs voru 1.489.761 kr. eða um 49,7%% af heildarkostnaði (tafla 1).

Í júní voru 80% þeirra sem voru stöðvaðir á bilinu 111-120 km hraða. Þetta hlutfall lækkaði síðan í ágúst (43%). Þróunin er einnig sveiflukennd þar sem ökumenn voru stöðvaðir á bilinu 90-110 km hraða. 12% ökumanna voru stöðvaður á meira en 131 km hraða í júlí og ágúst en sá sem keyrði hraðast var stöðvaður í júlí á 140 km hraða.

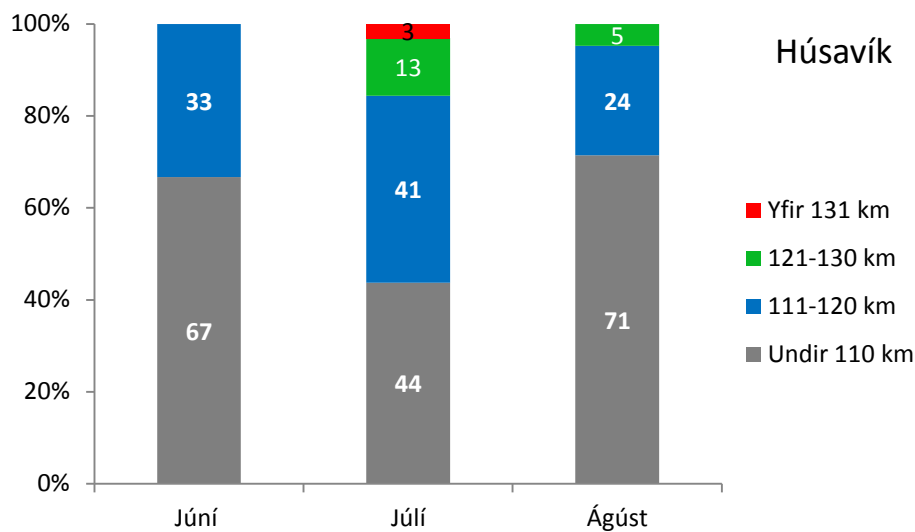

Mynd 9. Hlutfallsleg dreifing hraðakstursbrota greint eftir mældum hraða þar sem hámarkshraði var 90 km/klst.

Húsavík

Hjá lögreglunni á Húsavík var eftirlitinu sinnt frá júní til ágúst. Alls varði lögreglan 181 klukkustundum í eftirlitið og að því komu 45 lögreglumenn. Skráð voru 60 hraðakstursbrot en heildarfjöldi brota var 66. Eknir voru 5.135 km. og nam kostnaðurinn við eftirlitið 1.300.000 kr. Kostnaður vegna aksturs voru 640.879 kr eða um 49,3 % af heildarkostnaði (tafla 1).

Í júlí voru 3% ökumanna á meiri en 131 km/klst. Enginn mældist á svo miklum hraða í júní og ágúst en um 70% voru á 90-110 km hraða. Nokkrir ökumenn voru stöðvaðir á 121-130 km hraða í júlí (13%) og ágúst (5%) (mynd 10). Sá hraðasti sem var stöðvaður var á 169 km hraða og var hann stöðvaður í júlí.

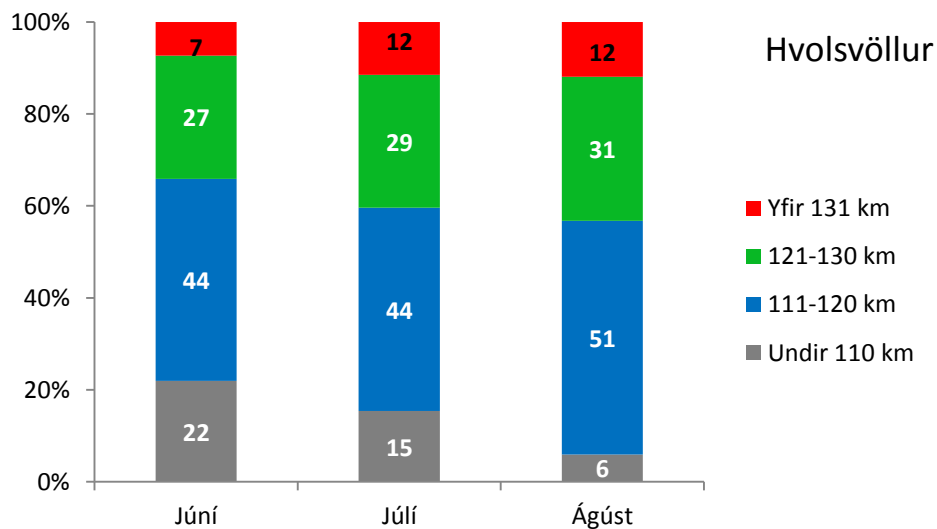

Mynd 10. Hlutfallsleg dreifing hraðakstursbrota greint eftir mældum hraða þar sem hámarkshraði var 90 km/klst.

Hvolsvöllur

Hjá lögreglunni á Hvolsvelli var eftirlitinu sinnt frá júní til ágúst. Alls varði lögreglan 399 klukkustundum í eftirlitið og að því komu 71 lögreglumenn. Skráð voru 203 hraðakstursbrot en heildarfjöldi brota var 224. Eknir voru 13.321 km. og nam kostnaðurinn við eftirlitið 3.169.580 kr. Kostnaður vegna aksturs voru 1.556.850kr. eða um 49% af heildarkostnaði (tafla 1).

Hlutfall ökumanna sem voru stöðvaðir á 131 km hraða og yfir jókst frá júní til ágúst. Þannig var hlutfallið 7% í júní en 12% í júlí og ágúst. Hlutfall þeirra sem óku á 111-120 km hraða voru 44-51% stöðvaðra ökumanna. Sá ökumaður sem mældist á mestum hraða í umdæmi lögreglunnar á Hvolsvelli var stöðvaður í júní og var sá mældur á 145 km hraða þar sem 90 var hámarkshraði.

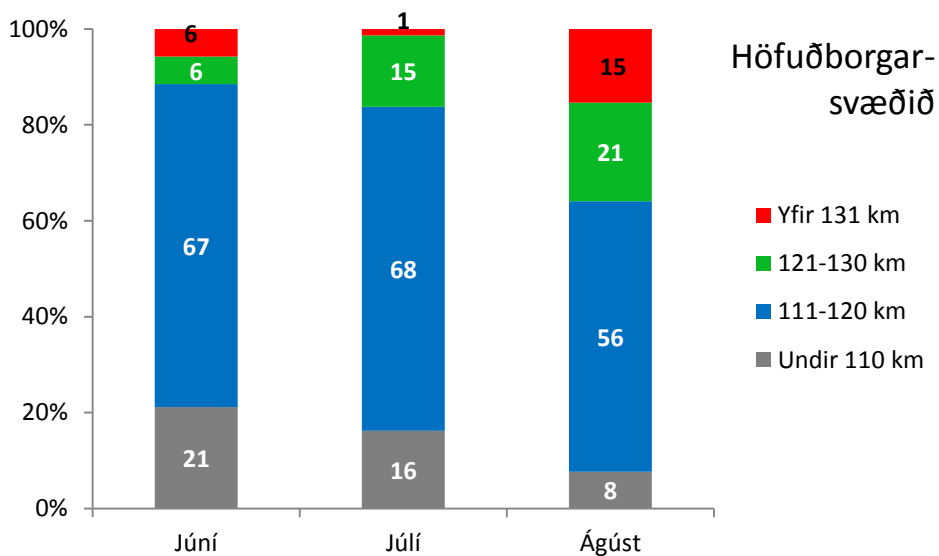

Mynd 11. Hlutfallsleg dreifing hraðakstursbrota greint eftir mældum hraða þar sem hámarkshraði var 90 km/klst.

Höfuðborgarsvæðið

Hjá lögreglunni á höfuðborgarsvæðinu var eftirlitinu sinnt frá júní til ágúst. Alls varði lögreglan 404 klukkustundum í eftirlitið og að því komu 220 lögreglumenn. Skráð voru 230 hraðakstursbrot en heildarfjöldi brota var 353. Eknir voru 14.564 km. og nam kostnaðurinn við eftirlitið 3.688.798 kr. Kostnaður vegna aksturs voru 2.014.676 kr. eða tæp 55% af heildarkostnaði (tafla 1).

Flestir ökumenn sem lögreglan á höfuðborgarsvæðinu stöðvaði voru á bilinu 111-120 km hraða. Hlutfallið var í kringum 56-68%. Þeir sem voru á meiri en 131 km hraða voru flestir stöðvaðir í ágúst eða 15% (mynd 12). Sá sem var stöðvaður á mestum hraða hjá lögreglunni á höfuðborgarsvæðinu var á 152 km hraða og var hann stöðvaður í júlí.

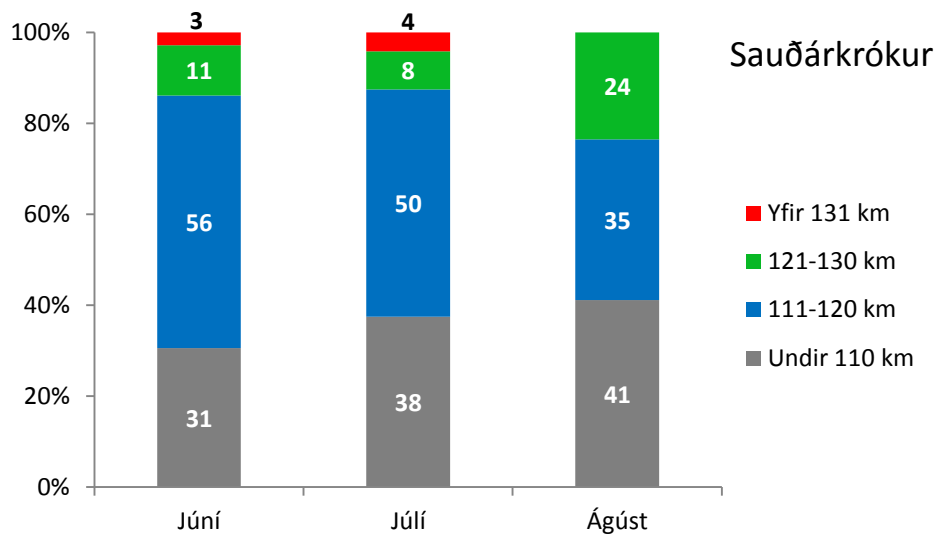

Mynd 12. Hlutfallsleg dreifing hraðakstursbrota greint eftir mældum hraða þar sem hámarkshraði var 90 km/klst.

Sauðárkrókur

Hjá lögreglunni á Sauðárkróki var eftirlitinu sinnt frá júní til ágúst. Alls varði lögreglan 81 klukkustundum í eftirlitið og að því komu 23 lögreglumenn. Skráð voru 77 hraðakstursbrot en heildarfjöldi brota var sá sami. Eknir voru 3.460 km. og nam kostnaðurinn við eftirlitið 370.220 kr. Kostnaður vegna aksturs voru 706.289 kr. eða um 52% af heildarkostnaði (tafla 1).

Þeir sem voru stöðvaðir á 111-120 km hraða voru um helmingur allra ökumanna nema í ágúst. Hlutfall þeirra sem voru stöðvaðir á 121-130 km hraða var 24% í ágúst sem er heldur meira hlutfall en í júní og júlí. Hlutfall þeirra sem óku á 131 km hraða og yfir var 3% í júní og 4% í júlí. Enginn ók á og yfir 131 km hraða í ágúst (mynd 14). Sá sem mældist á mestum hraða á meðan á eftirlitinu stóð var stöðvaður á 144 km hraða í júlí þar sem 90 km var hámarkshraði.

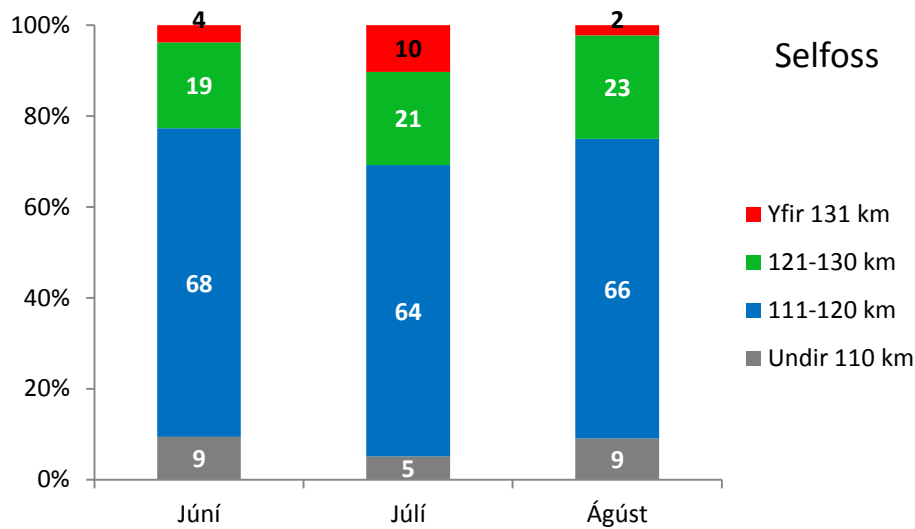
Mynd 14. Hlutfallsleg dreifing hraðakstursbrota greint eftir mældum hraða þar sem hámarkshraði var 90 km/klst.

Selfoss

Hjá lögreglunni á Selfossi var eftirlitinu sinnt frá júní til ágúst. Alls varði lögreglan 717 klukkustundum í eftirlitið og að því komu 89 lögreglumenn. Skráð voru 153 hraðakstursbrot en heildarfjöldi brota var 186. Eknir voru 15.993 km. og nam kostnaðurinn við eftirlitið 4.099.151kr. Kostnaður vegna aksturs voru 1.199.475 kr. eða rúm 29% af heildarkostnaði (tafla 1).

Flestir sem lögreglan á Selfossi stöðvaði voru á bilinu 111-120 km/klst. eða 64-68% og um 20% voru á 121-130 km hraða. 10% ökumanna voru stöðvaðir á yfir 131 km hraða í júlí. Sá sem mældist á mestum hraða í umdæmi lögreglunnar á Selfossi var á stöðvaður á 150 km hraða í ágúst (mynd 15).

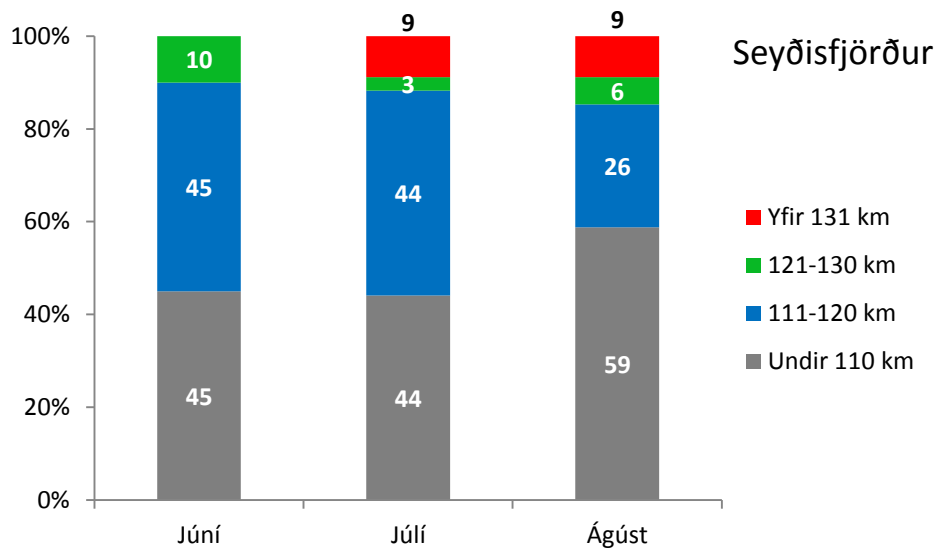

Mynd 15. Hlutfallsleg dreifing hraðakstursbrota greint eftir mældum hraða þar sem hámarkshraði var 90 km/klst.

Seyðisfjörður

Hjá lögreglunni á Seyðisfirði var eftirlitinu sinnt frá júní til ágúst. Alls varði lögreglan 239 klukkustundum í eftirlitið og að því komu 52 lögreglumenn. Skráð voru 111 hraðakstursbrot en heildarfjöldi brota var 117. Eknir voru 6.606 km. og nam kostnaðurinn við eftirlitið 1.696.720 kr. Kostnaður vegna aksturs voru 705.109 kr. eða tæp 42% af heildarkostnaði (tafla 1).

Hlutfall ökumanna sem voru stöðvaðir á 90-110 km hraða jókst þegar leið á sumarið en hins vegar minnkaði hlutfall þeirra sem óku á 111-120 km hraða. Ökumenn sem óku á 131 km hraða og yfir voru 9% í bæði júlí og ágúst. Sá ökumaður sem var á mestum hraða var stöðvaður á 144 km hraða í ágúst (mynd 16).

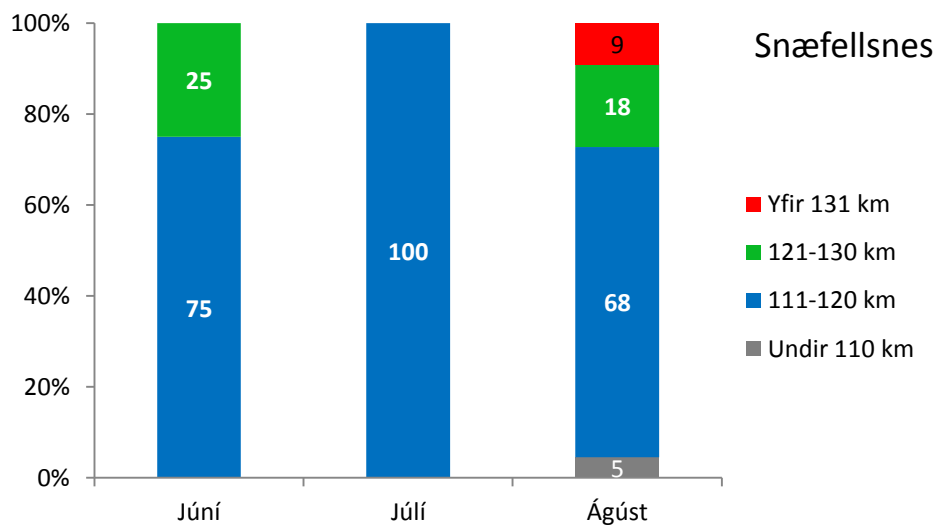

Mynd 16. Hlutfallsleg dreifing hraðakstursbrota greint eftir mældum hraða þar sem hámarkshraði var 90 km/klst.

Snæfellsnes

Hjá lögreglunni á Snæfellsnesi var eftirlitinu sinnt frá júní til ágúst. Alls varði lögreglan 71 klukkustundum í eftirlitið og að því komu 18 lögreglumenn. Skráð voru 27 hraðakstursbrot og var heildarfjöldi brota sá sami. Eknir voru 2.599 km. og nam kostnaðurinn við eftirlitið 572.672 kr. Kostnaður vegna aksturs voru 278.093 kr. eða um 49% af heildarkostnaði (tafla 1).

Flestir sem lögreglan stöðvaði voru á bilinu 111-120 km/klst en aðeins einn var stöðvaður í júlí. Hlutfall ökumanna sem voru stöðvaður á og yfir 131 km hraða voru 9% í ágúst en enginn var stöðvaður í júní og júlí (mynd 17). Sá ökumaður sem var á mestum hraða var stöðvaður á 135 km hraða í ágúst.

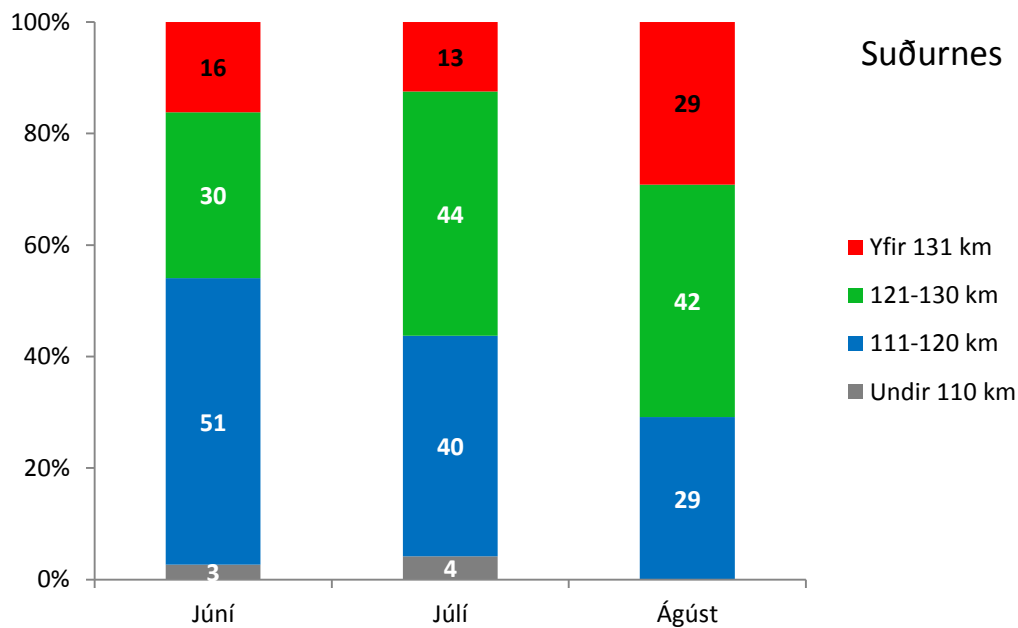

Mynd 17. Hlutfallsleg dreifing hraðakstursbrota greint eftir mældum hraða þar sem hámarkshraði var 90 km/klst.

Suðurnes

Hjá lögreglunni á Suðurnesjum var eftirlitinu sinnt frá júní til ágúst. Alls varði lögreglan 666 klukkustundum í eftirlitið og að því komu 70 lögreglumenn. Skráð voru 109 hraðakstursbrot en heildarfjöldi brota var 138. Eknir voru 9.870 km. og nam kostnaðurinn við eftirlitið 4.098.379 kr. Kostnaður vegna aksturs voru 1.335.145 kr. eða um 33% af heildarkostnaði (tafla 1).

Af þeim sem voru teknir fyrir of hraðan akstur í júlí voru 13-29% stöðvaðra ökumanna á 131 km/klst og yfir. Þegar leið á sumarið voru hlutfallslega fleiri ökumenn teknir á 121-130 km hraða eða 44% í júlí og 42% í ágúst. Hlutfall þeirra sem óku á 111-120 km hraða minnkaði þegar leið á sumarið (mynd 18). Sá ökumaður sem var á mestum hraða var stöðvaður á 170 km hraða í júlí.

Mynd 18. Hlutfallsleg dreifing hraðakstursbrota greint eftir mældum hraða þar sem hámarkshraði var 90 km/klst.